

Endelhovenlaan 1, 3601 GR Maarssen
Postbus 1212, 3600 BE Maarssen
T 140346 F 0346 25 40 10
www.stichtsevecht.nl
info@stichtsevecht.nl

Adviesraad Sociaal Domein Stichtse Vecht
t.a.v. de heer P. Vriend
E-Mail: info@adviesraadstichtsevecht.nl

Datum

2 juli 2024

Onderwerp

Adviesaanvraag Verordening en beleidsregels re-integratie Participatiewet 2023

Bijlage(n)

n.v.t.

Team

Ontwikkeling Samenleving en
Veiligheid

Behandeld door

Susan van Van Hoegee

Telefoonnummer

140346

E-mail

info@stichtsevecht.nl

Ons kenmerk

Uw kenmerk

*Bij beantwoording graag ons
kenmerk en datum vermelden.*

Geachte adviesraad,

Op 10 april 2024 hebben wij uw advies gevraagd over de concept Verordening en Beleidsregels Re-integratie Participatiewet Stichtse Vecht 2023. Deze moest worden aangepast naar aanleiding van de wetswijzigingen vanuit het Breed Offensief. Op 22 mei 2024 heeft u advies gegeven op de concept verordening en beleidsregels. Wij danken u hier hartelijk voor.

U geeft aan een paar punten mee te willen geven die u belangrijk vindt. In onderstaande reactie gaan wij nader in op deze punten.

1. Hardheidsclausule

In de verordening is een hardheidsclausule opgenomen. De hardheidsclausule is bedoeld voor onbillijkheden van overwegende aard die zich in bepaalde gevallen bij de toepassing van de participatie verordening kunnen voordoen.

De adviesraad is blij dat er een hardheidsclausule is opgenomen in de verordening. De adviesraad sociaal domein adviseert dat de hardheidsclausule ruimhartig wordt toegepast. In de praktijk vallen sommige kwetsbare werkzoekenden niet binnen de doelgroepen. Denk bijvoorbeeld kwetsbare jongeren (Nuggers) die een afstand hebben tot de arbeidsmarkt, maar die doordat ze bij hun ouders wonen geen uitkering kunnen

aanvragen.

Antwoord

De hardheidsclausule erkent de complexiteit van individuele situaties en stelt de gemeente in staat om menselijke aspecten en uitzonderlijke omstandigheden in overweging te nemen bij het nemen van beslissingen. Wij nemen dit advies over en zullen dit bij de implementatie van de verordening onder de aandacht brengen bij de werkconsulenten.

2. Menselijke maat

De adviesraad beveelt aan dat er, in de toepassing van de verordening, rekening wordt gehouden met de menselijke maat, zowel bij het inzetten van middelen om werkzoekenden te begeleiden naar werk, als bij het verkrijgen van uitkeringen en toelagen. Dit is niet altijd een gemakkelijke opgave, en consulenten dienen hierin getraind te worden. Dit wordt ook onderstreept in het advies 'Uitvoeringstoets participatiewet in balans', van VNG realisatie (d.d. juli 2023), waarin staat dat het bieden van maatwerk vooral vraagt om (andere) vaardigheden van medewerkers en een organisatiecultuur waarbinnen maatwerk gefaciliteerd en gestimuleerd wordt.

Antwoord

Wij onderstrepen de aanbeveling voor het toepassen van de menselijke maat. De menselijke maat heeft de afgelopen tijd veel aandacht gekregen. Het is ook één van de redenen geweest die hebben geleid tot de wens om te komen tot een herziening van de Participatiewet waarin het vertrouwen in de burger centraal staat. Formeel biedt de Participatiewet ruimte voor maatwerk. Individuele omstandigheden moeten altijd in de beoordeling van aanvragen worden meegewogen. Bij individueel maatwerk gaat het erom in alle redelijkheid een goede oplossing voor de beperkingen die iemand heeft om te kunnen participeren in de samenleving te vinden. Bij maatwerk wordt uitgegaan van de ondersteuningsvrager in zijn/ haar omgeving en maatwerk is gericht op het bevorderen van de zelfredzaamheid en de participatie. Eigen verantwoordelijkheid en uitgaan van de eigen mogelijkheden spelen hierbij ook een rol. Maatwerk moet toegepast worden binnen de kaders die de verordening, besluit en beleidsregels stellen. Wij erkennen dat maatwerk van de uitvoering het nodige vakmanschap vraagt. De uitvoeringspraktijk laat juist zien dat consulenten via casuïstiek besprekingen en door het volgen van trainingen goed in staat zijn om maatwerk te bieden.

3. Loonkostensubsidie

De adviesraad is blij om te zien dat de regeling met betrekking tot loonkostensubsidie is vereenvoudigd

Antwoord

Het college neemt hier kennis van.

4. Jobcoaching

De adviesraad leest dat er jobcoaches worden ingezet om werkzoekenden te begeleiden naar werk. De adviesraad merkt hierin op dat de kwaliteit van de jobcoaching hierbij erg belangrijk is, zeker voor mensen met fysieke beperkingen. Wij adviseren om regelmatig de opgenomen voorzieningen en dergelijke te evalueren gericht op effectiviteit alsook op mate van uitvoerbaarheid.

Antwoord

Als het gaat om ondersteuning op maat, is het belangrijk om kwaliteitsnormen vast te leggen voor de diverse vormen van ondersteuning. Jobcoaching is hierbij een belangrijk instrument en voor mensen met een beperking is het vaak essentieel om op het werk een laagdrempelig aanspreekpunt te hebben. Het wetsvoorstel bevat een delegatiebepaling om lagere regels te kunnen stellen, bijvoorbeeld ten aanzien van de kwaliteitseisen voor een jobcoach. De specifieke voorwaarden bij de toekenning van persoonlijke ondersteuning bij werk staat nader beschreven in de beleidsregels. De kwaliteitseisen worden geborgd door het inzetten van een gecertificeerde jobcoach en door het volgen van het protocol jobcoach van UWV. Wij onderschrijven uw advies om toe te zien op de effectiviteit en mate van uitvoerbaarheid.

5. Kinderopvang

In de verordening staat dat het college ondersteuning kan bieden bij het vinden van kinderopvang. De adviesraad vraagt zich af hoe concreet en realistisch dit is, gezien de huidige druk op de kinderopvang.

Antwoord

Wij erkennen dat het, gezien de huidige druk op de kinderopvang, lastig is om een plek bij een geregistreerde kinderopvangorganisatie te vinden. Heeft een inwoner een uitkering van de gemeente, dan staat in de verordening dat het college *kan* helpen met het vinden van een opvangplaats. De ondersteuning die wij kunnen bieden aan personen uit de doelgroep die vanwege het volgen van een re-integratietraject gericht op uitstroom naar algemeen geaccepteerde arbeid of inburgeringstraject of scholingstraject, kinderopvang nodig hebben, worden de hieraan verbonden kosten gedurende het traject vergoed. De nadere uitwerking is in de beleidsregels opgenomen.

6. Goedkoopst versus passend

In de verordening staat dat de gemeente de goedkoopst adequate voorziening aanbiedt. Hoewel het goed is om te letten op de kosten, vraagt de adviesraad zich hierbij af of er alleen naar de goedkoopste voorziening gekeken wordt, of ook naar de kwaliteit van de

voorziening. Onze mening is dat de meest passende voorziening leidend zou moeten zijn, en niet de goedkoopste voorziening. De kwaliteit van de voorzieningen dient te worden gewaarborgd.

Antwoord

'Goedkoopst adequaat' betekent dat een voorziening altijd adequaat en dus passend moet zijn. Pas als er meerdere adequate voorzieningen zijn, kan de goedkoopste adequate voorziening worden gekozen. Het gaat hierbij om een voorliggende voorziening die verwijst naar een bestaande voorziening of regeling die eerst moet worden ingezet voordat er aanspraak kan worden gemaakt op specifieke ondersteuning of voorzieningen, zoals de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

7. Social Return On Investment

Tenslotte heeft de adviesraad kennis genomen van het feit dat de Gemeente Social Return On Investment (SROI) als instrument inzet om werkzoekenden aan het werk te helpen. Social Return is het vaststellen en uitvoeren van sociale voorwaarden bij inkoop- en aanbestedingstrajecten. Iedere opdrachtnemer van de gemeente Stichtse Vecht zou ons inziens, als dit mogelijk is, naast het uitvoeren van de opdracht iets sociaals terug kunnen doen voor de gemeente. De adviesraad merkt op dat Social Return een zeer effectief instrument is om, o.a. kosteneffectief werkzoekenden uit de gemeente, direct of indirect aan het werk te helpen. Opdrachtnemers van de gemeenten wordt gevraagd om sociale activiteiten, gericht op het toeleiden van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar werk, te verrichten. Het is tevens een instrument dat kan worden ingezet om andere sociale vraagstukken in de Gemeente aan te pakken, zoals armoedebestrijding, en gezondheid. De kernfoto's Stichtse Vecht 2024 laten helaas zien dat de gemeente Stichtse Vecht er de laatste jaren op achteruit is gegaan op veel sociale pijlers, zoals het aantal inwoners dat last heeft van eenzaamheid, moeite heeft met rondkomen, en problematische schulden heeft. Ook voor deze doelen kan SROI worden ingezet.

Antwoord

Social Return on Investment (SROI) kan zoals u aangeeft inderdaad ingezet worden om maatschappelijke effecten te realiseren, zoals werkzoekenden aan het werk helpen. We zien ook dat er de afgelopen jaren sprake is van een structureel krappe arbeidsmarkt. In combinatie met de ondersteuningsmogelijkheden die er zijn, bijvoorbeeld vanuit de re-integratieverordening, is de inzet van SROI als instrument om mensen aan het werk te helpen minder nodig en effectief gebleken. Ambtelijk vindt momenteel een heroriëntatie plaats op de inzet van SROI en de reikwijdte daarvan. Wij nemen uw suggestie voor bredere inzet van SROI ter harte.

8. Oudere inwoners Stichtse Vecht

Stichtse Vecht vergrijst. Steeds meer inwoners worden ouder en hebben behoefte aan zorg. De Gemeente dient voor zover zij hierop invloed heeft, mantelzorg te faciliteren. De adviesraad is het er dan ook mee eens dat wordt erkent dat ook mantelzorg door de oudere werknemer een reden kan zijn voor (tijdelijke) beperkte beschikbaarheid voor arbeid. Op dit moment voelt 13% van de mantelzorgers zich overbelast in de gemeente Stichtse Vecht. Een ander aspect van de verordening die de oudere inwoner raakt, is de tegenprestatie voor een bijstandsuitkering die is opgenomen in de verordening: in dit verband is het goed om op te merken dat het belangrijk is dat de tegenprestatie goed geregeld en gefaciliteerd wordt door de gemeente. Dit geldt voor iedereen, maar met name voor de oudere inwoner, die dit vaak niet zelf kan regelen. Voor de ouder wordende inwoner is immers het zo breed mogelijk blijven participeren van essentieel belang. Onderzoek laat zien dat daarmee het welbevinden toeneemt en ook de zorgbehoefte wordt vertraagd. Ervaring leert dat het simpel opdragen van een tegenprestatie niet leidt tot optimaal resultaat. Wij pleiten ervoor dat er samen wordt gewerkt met lokale welzijnsorganisaties zoals Momenz om ervoor te zorgen dat er met name voor de ouderen, voldoende mogelijkheden zijn voor de tegenprestatie.

Antwoord

Wij erkennen dat werk en mantelzorg soms moeilijk te combineren zijn, omdat beide activiteiten een investering van tijd en energie vergen. Om ervoor te zorgen dat ouderen betaald werk en mantelzorg in goede gezondheid kunnen combineren, erkennen wij uw pleidooi dat het relevant is dat de gemeente hier aandacht aangeeft en er samengewerkt wordt met de lokale welzijnsorganisaties. Dit doen wij in de vorm van ondersteuning op het werk aan werkende mantelzorgers.

Wij zijn blij met uw erkenning dat in de verordening al veel werk zit en het idee te hebben dat dit de inwoners van Stichtse Vecht zeker ten goede komt. Wij vertrouwen erop u voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Stichtse Vecht,

drs. R.C.L. Heijdra
Gemeentesecretaris

drs. A.J.H.T.H. Reinders
Burgemeester

Vindt u deze brief niet duidelijk? Laat het ons weten via info@stichtsevecht.nl
If you don't understand Dutch, please email us at info@stichtsevecht.nl